

תת"ע 7376/10/14 - מדינת ישראל, לשכת תביעות תנועה נגב נגד סובחי עבדאללה

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

תתע"א 7376-10-14 מדינת ישראל נ' עבדאללה
בפני כבוד השופט אלון אופיר

בעניין: מדינת ישראל לשכת תביעות תנועה נגב

המאשימה

נגד

סובחי עבדאללה ע"י ב"כ עו"ד רויטגרונדל

הנאשמים

הכרעת דין

בהתאם לעובדות כתב האישום נהג הנאשם ביום 26.10.14 משאית בכביש 90 מכיוון צומת עין חצבה לכיוון צומת הערבה תוך שעקף משאית אחרת. לטענת המדינה, עקיפה זו הייתה כאשר הדרך לא הייתה פנויה במרחק מספיק בכדי לאפשר עקיפה בטוחה. בכך, טוענת המדינה כי גרם הנאשם לסיכון נסיעתו של רכב אחר, בניגוד לתקנה 47(ד) בתקנות התעבורה. בנוסף, לנאשם מיוחסת כתוצאה מאותה העקיפה גם עבירה על תקנה 47 (ה) (1) בתקנות התעבורה, שכן טוענת המדינה כי העקיפה בוצעה כאשר שדה הראייה במקום היה חסום או מוגבל.

במענה לכתב האישום, הודה הנאשם בנהיגה עצמה, וכפר בעובדות כתב האישום.

ראיות התביעה

בדוח נסיבות שהוגש כת/2 נכתב על ידי השוטר מתן איצקוביץ' (ע.ת.1):

"במהלך משמרת ב' פעילות שגרתית כנגד עבירות תנועה - כאשר אני בנסיעה על כביש 90, ק"מ 161 לכיוון כללי דרום - בניידת (מ - 14-909) יחד איתי מתנדב ירון - רכב הנאשם משאית + גרור (15-897-98) בצבע לבן ונגררים בצבע אפור) הגיע מכיוון כללי אילת ונסע לכיוון כללי צומת הערבה (צפון) כאשר לפניו נוסעת משאית + גרור בצבע שחור (עם נגררים לבנים) לאותו כיוון נסיעה - בק"מ 160 לק"מ 161 כאשר הכביש הוא דו סיטרי (חד מסלולי) המסומן בקו מקוטע אך קטע הכביש עיקול חד ימינה יצא הנאשם לעקיפת משאית שנסעה לפניו וגרם לי לבלום בחוזקה ולרדת לשוליים ובכך מנעתי תאונה חזיתית עמו - לציון שנסעתי על מהירות מותרת ושגרתית כ - 90 קמ"ש תוך שמירה על קשר עין רצוף עם הנהג הנאשם, ביצעתי פרסה במקום והדלקתי כחולים + כריזה - סימנתי לו לעצור בצד בביטחה (ק"מ 162) והסברתי לו את מהות העבירה. לציון מזג אויר נאה. ראות טובה. לא היתה הפרעה בשדה הראייה. נהג לבד ברכב. לציון שעת בין ערביים ועדיין אור יום אך לא חזק. בסיום הרישום ומסירת העתק חזרתי למקום העבירה וערכתי סקיצה לדוח".

התביעה הגישה כת/3 סקיצה ובה תיאור של ביצוע העקיפה ע"י הנאשם. המדובר במסמך שהוכן אף הוא על ידי ע.ת.1.

ת/3 כולל תיאור ציורי של תוואי הדרך בין קילומטר 160 ועד קילומטר 161 עת נסע הנאשם מדרום לצפון בכביש 90. מסמך זה כולל מקרא ובו תיאור ציורי של כל כלי הרכב המעורבים באירוע העקיפה כפי שתעד זאת ע.ת.1.

עוד הגישה התביעה את ת/4- מזכר נלווה שנרשם ע"י המתנדב ירון גילמור שהתלווה אל רס"ר מתן איצקוביץ' והיה עד להתרחשות האירועים. במזכר נרשם כדלהלן:

"אני ירון גילמור, ליוויתי את השוטר מתן איצקוביץ' בזמן משמרת בקטע כביש מעוקל (90) כאשר השוטר הנ"ל נוהג ואני לצידו, זיהיתי רכב משאית נוסע מולנו באותו נתיב כשהוא מבצע עקיפה של משאיות נוספות, השוטר נאלץ לבלום ולרדת לשוליים כדי למנוע תאונה חזיתית .

לאחר מכן ביצע השוטר פניית פרסה ולאחר נסיעה קצרה סימן למשאית שביצעה את העקיפה לעצור בצד. הנושא טופל ע"י השוטר בעזרת דו"ח שניתן לנהג המשאית".

לטענת התביעה בסיכומיה, הנאשם הודה במהלך חקירתו הנגדית וכן בחקירתו החוזרת כי בזמן שעקף את המשאית שנסעה לפניו, לא היה לו שדה ראייה לדרך שלפניו, וכי העקיפה שביצע היא לאחר שנהג המשאית הנעקפת סימן לו עם ידו, כי הדרך לפניו פנויה וכי הוא יכול לעקוף אותו.

בכך טוענת התביעה יש הודאה בשתי העבירות המיוחסות לנאשם, הן העבירה של עקיפה ללא שדה ראייה תקין, והן עקיפה כאשר הדרך אינה פנויה.

עוד טוענת התביעה בסיכומיה, כי העובדה שמדובר ברכבים ארוכים מאוד, כאשר הנאשם נהג על משאית פול טריילר ואילו המשאית הנעקפת הינה משאית עם שני נגררים (עובדות שאין עליהם מחלוקת לפי עדות הנאשם בפרשת ההגנה), כאשר הפרשי המהירויות בין המשאית העוקפת לבין המשאית הנעקפת אינם גדולים, מעידה כי זמן העקיפה, ולמעשה הזמן בו נסע הנאשם בנתיב הנגדי היה זמן רב, כאשר בכל זמן זה היוותה נסיעת הנאשם בנתיב הנגדי סיכון מוחשי למשתמשי הדרך.

עוד ציין התובע בסיכומיו כי אמרת הנאשם לשוטר בזמן קבלת הדוח, כי עשה טעות וכי הוא מצטער, מהווה אף היא חיזוק לגרסת התביעה כי הנאשם אכן ביצע את המיוחס לו בכתב האישום.

התביעה מבקשת כי מעבר לעבירות המופיעות בכתב האישום, ירשיע בית המשפט את הנאשם גם בעבירה של נהיגה ברשלנות בניגוד לסעיף 2)62 לפקודת התעבורה.

מנגד טוען הסניגור כי אין בתיאור של השוטר עורך הסקיצה ודוח הנסיבות, כל תיאור מדויק בדבר גבולות העיקול ומה המרחק המדויק שלו. לשיטת הסניגור מרחקים אלו הם חשובים לצורך הקביעה האם היה לנאשם שדה ראייה מספיק בזמן העקיפה וכן לצורך הכרעה בשאלת אשמתו של הנאשם לפי תקנה 47(ד) בתקנות התעבורה.

הסניגור הדגיש בטיעוניו כי בחקירתו הנגדית של ע.ת.1 חזר העד מפורשות כמה וכמה פעמים כי הוא לא מדד את המרחקים, כי הוא לא רשם אותם בדוח הנסיבות או בסקיצה, וכי גם בעדותו טען העד כי אינו יודע לומר מהם המרחקים מתחילת העיקול עד סופו. כן לא ידע העד לאמוד או להעריך את המרחק בינו לבין הנאשם מרגע שראה העד את הנאשם לראשונה ועד שחלף על פניו בנסיעה.

בנסיבות אלו, טוען הסניגור, כאשר המאשימה לא הוכיחה מה אורך העיקול, ולא הוכיחה מה המרחק שהיה בין משאית הנאשם לבין נידת המטרה, הרי שהמאשימה לא הוכיחה כנדרש בחוק כי עקיפת הנאשם יצרה סיכון לתנועה או הפרעה לתנועה.

שתי העבירות המיוחסות לנאשם הן עבירות מסוג "אחריות קפידה" בהן יסוד עובדתי אותו צריכה המדינה להוכיח מעבר לכל ספק סביר.

בעבירה בניגוד לתקנה 47(ד) שבתקנות התעבורה צריכה המדינה להראות כי התנהגות הנאשם יצרה סיכון או הפרעה לתנועה עת יצא לעקיפת רכב אחר.

ברור לחלוטין כי בסיטואציה בה רכב נכנס במהלך עקיפה לנתיב הנסיעה הנגדי בו עשוי להופיע רכב אחר מולו, שאלת ההפרעה או הסיכון תלויה לחלוטין במרחק שבין כלי הרכב המעורבים הנעים זה לכיוונו של זה.

כאשר דרך בה נתיב נסיעה אחד לכל כיוון חצויה בקו מקווקו, רשאי נהג הנוהג בה לצאת לעקיפה של רכב הנע לפניו.

יציאת אותו הרכב לעקיפה מותנית בכך שהדרך בנתיב בו מגיעה תנועה ממולו פנויה במרחק המספיק להשלמת העקיפה בבטחה מבלי שתגרם סכנה או הפרעה לרכבים העשויים להגיע ממול.

לו נע רכב בנתיב ממול בשעת העקיפה, שאלת ההפרעה או הסיכון כלפיו היא לעולם תלויה במרחק אשר היה בין הרכבים עת בוצעה העקיפה, במהלכה ועד לסיומה.

הוכחה של התביעה כי מרחק זה היה קצר באופן אשר יצר סיכון או הפרעה, תהווה את הבסיס העובדתי הנדרש להרשעה בהתאם לתקנה 47(ד) שבתקנות התעבורה.

ומן הכלל אל הפרט -

עדויות ע.ת. 1 וע.ת. 2 בפני (ובמזכרים בכתב) מסרו גרסה לפיה נאלצו הם לסטות מנתיב נסיעתם עם רכבם כתוצאה מכניסתו של הנאשם לנתיבם לצורך ביצוע עקיפה על ידו.

גם הסקיצה ת/3 תומכת בטענת עדי התביעה לפיה עקיפת הנאשם אילצה אותם "לרדת" לשול הדרך כדי למנוע תאונה עם הנאשם.

על פניו המדובר בתיאור המעיד על סכנה או לפחות הפרעה שנגרמה לעדי התביעה כתוצאה מעקיפת הנאשם.

יחד עם זאת, כבר הבהרתי כי שאלת ההפרעה או הסכנה היא לעולם תלויה במרחק אשר היה בין הרכבים בשעת העקיפה.

ללא תיאור של מרחק הנשען על הערכה של העדים אין דרך ממשית לדעת האם אכן ירדת הרכב לשול נבעה מסכנה או הפרעה שיש לה בסיס או אחיזה במציאות.

שוטר או מתנדב המתאר אירוע של עקיפה מסוכנת לכאורה, נדרש לפחות להעריך את המרחק שבינו ובין הרכב יוצר הסכנה לכאורה בשעת האירוע.

חוסר מוחלט של העד להעריך את המרחק או סירובו לנקוט בהערכה כזו למרות שאלות ישירות אשר נשאל העד בחקירה נגדית, מציבה את התביעה במקום בו לא הוצג מערך ראיות על בסיסו ניתן לבחון את טענת הנאשם (הנגדית) לפיה לא נגרמה או התרחשה כל סכנה או הפרעה לרכב המעורב.

ודוק - ברור כי שוטר המעיד בתיק מסוג זה לא נדרש למדוד עם מטר או בכל דרך אחרת את המרחקים עת התרחשה העקיפה. המדובר באירוע מהיר היוצר לא פעם סכנת חיים של ממש ולא יעלה על הדעת כי במהלך אירוע מסוג זה יעסוק השוטר או העד במדידות של השטח.

יחד עם זאת, שוטר או מתנדב המבחין באירוע עקיפה בה מתרחשת לכאורה סכנה או הפרעה לרכב מעורב, חייב וצריך להיות בעל יכולת להעריך את המרחקים שבין הרכב העוקף לרכב כלפיו נגרמה ההפרעה או הסיכון.

השארית נתון זה על בסיסו בלבד יכול בית המשפט להעריך את שאלת ההפרעה/סכנה ללא כל מענה, מותר את היסוד

העובדתי הנדרש להוכחה עם ספק סביר לטובת הנאשם (ככל שהנאשם מחזיק בגרסה השוללת יצירת כל סכנה או הפרעה).

בפרשה זו הן ע.ת. 1 והן ע.ת. 2 סרבו לתת כל הערכת מרחק בינם לבין הנאשם עת התרחשה העקיפה.

ע.ת. 2 "העז" להגדיר את המרחק כקרוב, אך סרב לתת כל הערכה מספרית למרחק זה.

החלטת העדים לא לספק כל נתון הקשור למרחק בין הרכבים הותירה את ביצוע העבירה בניגוד לתקנה 47(ד) עם ספק סביר המחייב את זיכוי הנאשם מביצוע עבירה זו.

האם הוכחה העבירה בניגוד לתקנה 47(ה)(1) בתקנות התעבורה ?

ביחס לעבירה זו, שונה היסוד העובדתי הנדרש להוכחה על ידי המדינה, וכפי שיוסבר להלן מערך הראיות שהציגה המדינה די בו לצורך הוכחת עבירה זו:

ע.ת. 1 אשר העיד בפני עדות אמינה, נטולת סתירות, יציבה ומגובה בכתובים ברורים, צייר את המסמך ת/3.

עיון בראייה זו מאפשר תמונה ברורה לחלוטין של תוואי הדרך בה ביצע הנאשם את עקיפתו (עקיפה אותה לא הכחיש הנאשם בשום שלב של עדותו בפני).

ההגנה לא הביאה כל ראייה נגדית הסותרת את תוואי הדרך המצוייר בת/3 ביחס למבנה הכביש בין קילומטר 160 ועד 161 בכביש 90.

אני מקבל כעובדה מוכחת מעבר לכל ספק סביר כי מבנהו של הכביש בקטע הדרך בו בוצעה העקיפה הוא כפי שתיאר ע.ת. 1 במסמך ת/3.

חזקה כי לו קטע הדרך היה ישר ולא כפי שצוייר, הייתה מבקשת ההגנה ביקור במקום בו תוכיח כי תוואי הדרך הוא שונה מכפי שצוייר.

הנאשם בעדותו אישר כי יצא לעקיפה של משאית ארוכה במיוחד ("משאית רכבת" - לפי תיאור הנאשם).

הנאשם בעדותו בפני אישר כי יצא לעקיפה רק לאחר שנהג המשאית אשר מולו סימן לו כי "יכול הוא לצאת" לעקיפה, מה שהופך את ההחלטה על היציאה לעקיפה לכזו הנשענת על ראיית אדם אחר ולא על ראיית היוצא לעקיפה בעצמו (משל שימוש במכוון לתנועת רכב כבד לאחור).

אין אני מוצא פסול בהישענות של נהג במכוון אנושי אחר לצורך הגברת בטיחות נסיעתו למקום אליו שדה הראייה מוגבל (כך אגב חובה על נהג רכב כבד לעשות עת מבקש הוא לנוע לאחור), אולם בשעת עקיפה, עצם הצורך להיעזר במכוון (לפי עדות הנאשם עצמו) מעידה כי שדה הראייה במקום עבור היוצא לעקיפה (הנאשם) היה מוגבל וחייב אותו להיעזר במכוון.

היציאה לעקיפה כאשר שדה הראייה מוגבל, אסורה על פי חוק.

רק כאשר הדרך לפני פנויה וללא מגבלת שדה ראייה לנוהג עצמו, רשאי הרוצה לצאת לעקיפה לבצע פעולה זו (ככל שתמרור הכביש מאפשר זאת).

בפרשה זו, הוכח כי במקום בו יצא הנאשם לעקיפה יש עיקול בכביש לימין מה שיוצר בהכרח מגבלה לראות את מלוא שדה הראייה קדימה.

טענת ההגנה לפיג גם כאן לא ציינו השוטרים מרחקים ולכן לא ניתן לבסס הרשעה נדחית על ידי, שכן הנאשם עצמו העיד כי יציאתו לעקיפה הייתה רק לאחר שקיבל אות מהנהג שלפניו כי יכול הוא "לצאת" לעקיפה.

עדות הנאשם על רקע מבנה הדרך(דרך מעוקלת) שעה שביקש הנאשם לצאת לעקיפת משאית ארוכה אשר נסעה פניו, מבססת מעבר לכל ספק סביר את טענת השוטרים כי שדה הראייה במקום בו יצא הנאשם לעקיפה היה מוגבל.

אני מקבל בעניין זה את גרסת התביעה באופן מלא כמוכחת מעבר לכל ספק סביר וקובע כי הנאשם ביצע עקיפה של רכב אחר בניגוד לתקנה 47 (ה) (1) בתקנות התעבורה.

סוף דבר, אני מרשיע את הנאשם בעבירה של עקיפה כאשר שדה הראייה מוגבל, עבירה לפי תקנה 47 (ה) (1), ומזכה אותו מהאישום בניגוד לתקנה 47 (ד) בתקנות התעבורה.

ניתנה היום, ט"ו סיוון תשע"ה , 02 יוני 2015, במעמד הצדדים